

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN
DÂMBOVIȚA

Metode de evaluare și activități de învățare, consonante cu noul curriculum de la clasa a V-a

Disciplina: Educație muzicală

Prof. SANDU NICOLETA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ
"SMARANDA, DUMITRU
ROMAN", VIZUREȘTI

24 Noiembrie 2017

*”Educația este cea mai puternică armă
pe care (voi) o puteți folosi
pentru a schimba lumea.”*

Nelson Mandela

*Modificări aduse de noua
programă pentru clasa a V-a:*

- ✓ reformularea competențelor generale prin transformarea celor patru competențe generale în trei competențe;

-
- ✓ accent pus pe abordarea practică a conținuturilor;
  - ✓ abordarea culturală eteronomică și interdisciplinară a conținuturilor;
  - ✓ prezentarea softurilor educaționale de specialitate.

Ce vizează aceste modificări?

- ✓ încurajarea elevilor pentru însușirea abilității de a cânta la un instrument; se acordă o importanță mai mare muzicii instrumentale, în special instrumentelor Orff;
- ✓ încurajarea inițiativelor elevilor de realizare a unor momente artistice sincretice;

-
- ✓ abordarea conținuturilor din perspectivă interdisciplinară;
  - ✓ interpretarea vocală a unor teme muzicale din lucrările propuse pentru audiții;
  - ✓ utilizarea soft-urilor educaționale în activitatea didactică.

Pentru realizarea competențelor specifice, noua programă propune exemple de activități de învățare, pentru fiecare competență în parte, în vederea valorificării experienței concrete a elevului. Desigur, fiecare cadru didactic își poate propune și alte activități de învățare, în funcție de experiența didactică, precum și de "achizițiile" pe care elevii le dețin.

*Exemple de activități de învățare
pentru competențele specifice, propuse
de noua programă*

Spre exemplu,
pentru competența:

2.2. Utilizarea notației duratelor (note și pauze) în fragmente muzicale simple,
programa propune următoarele activități de învățare:

- ✓ executarea unor exerciții ritmice;
- ✓ observarea raportului matematic între durate diferite;

-
- ✓ exerciții notare proporționată a duratelor în diferite măsuri (2/4, 3/4, 4/4)
  - ✓ jocuri de compunere a unor ritmuri (prin diverse combinații ale unor formule ritmice date);

Alte exemple de activități de învățare:

- ✓ exerciții de tactare a măsurii;
- ✓ enunțarea caracteristicilor măsurilor studiate;
- ✓ identificarea de asemănări și deosebiri ale măsurilor studiate;

-
- ✓ marcarea timpilor principali din măsurile studiate prin bătăi din palme sau folosirea instrumentelor de percuție;
  - ✓ deplasarea în pași, marcând metrul, ritmul unei piese (metoda Dalcroze).

Pentru a verifica în ce măsură au reușit elevii să își formeze competențele specifice la sfârșitul clasei a V-a, se pot utiliza cele trei forme de evaluare (inițială, formativă / continuă, sumativă).

Pentru toate cele trei forme de evaluare putem să folosim o gamă largă de metode de evaluare (atât tradiționale cât și moderne / complementare).

I. Metode tradiționale de evaluare:

- ✓ *proba orală*
- ✓ *proba scrisă*
- ✓ *proba practică*

II. Metode

moderne, complementare de evaluare:

- ✓ *observarea sistematică (curentă)*
- ✓ *eșantionarea activității* prin afișe, eseuri
- ✓ *referat* *analitic* (analiza unei lucrări)
sintetic (sinteza tematică a mai multor lucrări)
- ✓ *autoevaluare,*
- ✓ *portofoliu,*
- ✓ *proiect,*

-
- ✓ *ciorchinele*
  - ✓ *cvintetul,*
  - ✓ *metoda R.A.I.*
  - ✓ *diagrama Venn,*
  - ✓ *explozia stelară*
  - ✓ *jurnalul muzical (reflexiv)*
  - ✓ *turul galeriei*

I. Metode tradiționale de evaluare

- ✓ **proba orală**- este una dintre cele mai răspândite. Principalul avantaj al acestei metode îl constituie posibilitatea dialogului profesor-elev, ceea ce permite corectarea pe loc a erorilor sau clarificarea neînțelegerilor.

-
- ✓ **proba scrisă**- reprezintă modalitatea de a elabora și exprima idei în scris fără intervenția profesorului, concretizate în: *test, lucrare de control*
  - ✓ **proba practică**- evaluează capacitatea de a aplica în practică, anumite cunoștințe teoretice.

Exemplu:
probă practică

*Se intonează cântecul Unu, doi – de Al. Pașcanu.
Clasa se va împărți în două grupe și va executa
cântecul astfel:*

- o grupă va intona cântecul;*
- o altă grupă formată din elevi cu probleme de
emisie sonoră sau de percepție deficitară va marca
timpul cu instrumente de percuție;*
- un elev va fi dirijorul și va tacta cu o măsură înainte
de începerea cântării.*

II. Metode moderne, complementare de evaluare

✓ *Portofoliul*

- reprezintă “cartea de vizită” a elevului, prin care profesorul poate să-i urmărească progresul – în plan cognitiv, atitudinal și comportamental –, de-a lungul unui interval de mai lung de timp

Exemplu de temă pentru portofoliu:

”Prezintă, pe o foaie A4, Opera Națională din Iași. Adaugă desene și fotografii care să îți susțină ideile prezentate. Informează-te de pe internet, din cărți sau din alte surse.

✓ *Proiectul*

- pune elevii în situația de a acționa și a rezolva sarcini în mod individual sau în grup, autotestându-și capacitățile cognitive, sociale și practice.

Temă de proiect ”Șărbătorim Marea Unire”

Realizați un spectacol literar-muzical dedicat Marii Uniri.

Creați un afiș de promovare a spectacolului.

Confecționați invitații pentru părinți și profesori.

Învățați cântece și poezii dedicate Marii Uniri.

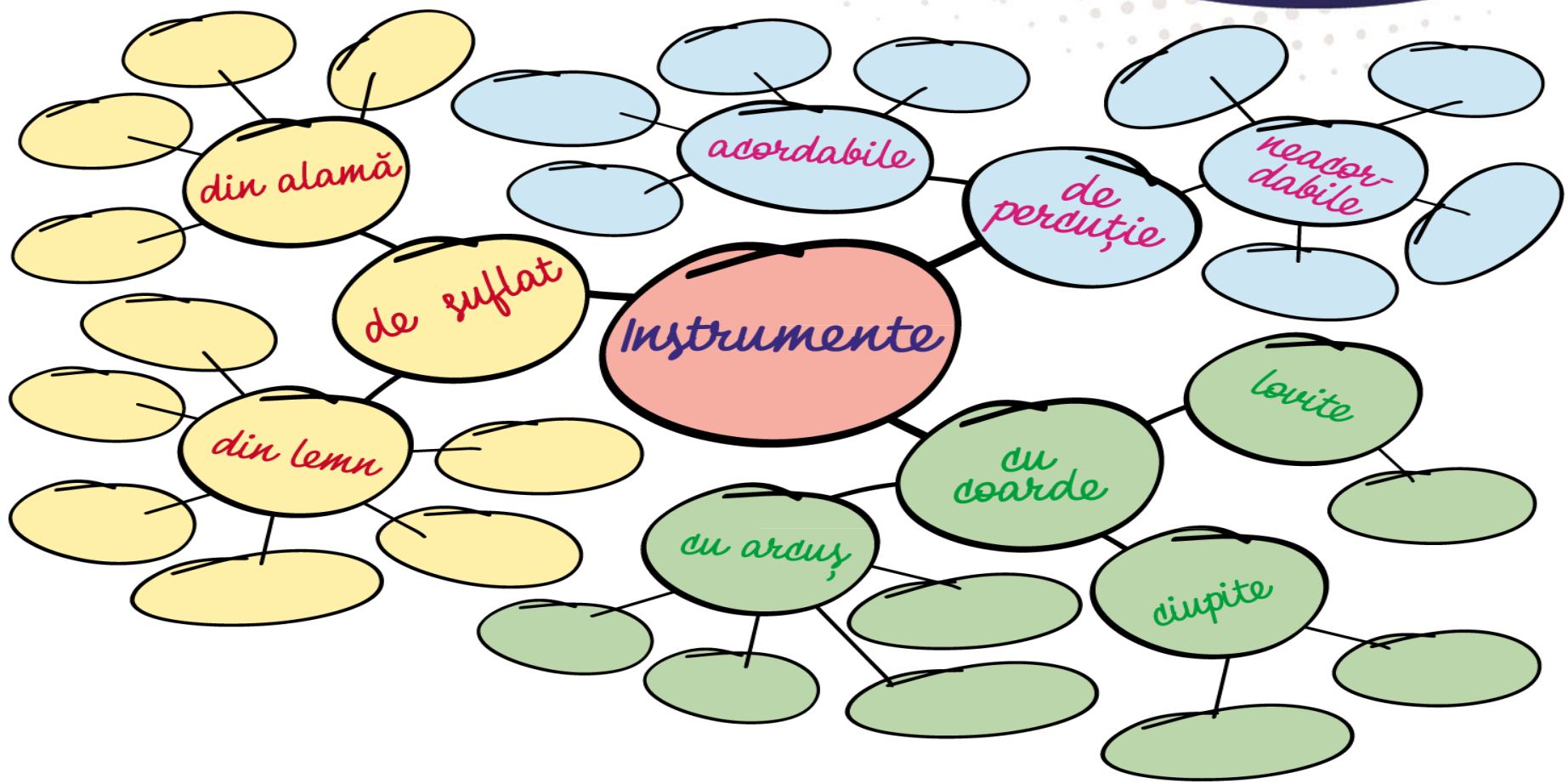
Dramatizați texte literare dedicate acestei sărbători

✓ *Ciorchinele*

ajută la stabilirea legăturii între elementele studiate, pentru comparații și clasificări. În centru se notează conceptul de referință, apoi se trasează sateliții acestuia și ideile derivate de la fiecare

✓ *CVINTETUL*

- este o poezie care impune sintetizarea unor informații, conținuturi în exprimări clare care descriu sau prezintă reflecții asupra temei sau subiectului dat.

Reguli de întocmire a unui cvintet:

- primul vers este format din cuvântul tematic (*un substantiv*): **timbrul**

- al doilea vers este format din 2 cuvinte (*adjective care să arate însușirile cuvântului tematic*): **vocal și instrumental**

- al treilea vers este format din trei cuvinte (*verbe la gerunziu care să exprime acțiuni ale cuvântului tematic*): **ascultând, comparând, analizând**

◆ al patrulea vers este format din patru cuvinte ce alcătuiesc o propoziție prin care se afirmă ceva esențial despre cuvântul tematic: **distingem sursa care produce**

◆ al cincilea vers este format dintr-un singur cuvânt care sintetizează tema: **sonoritatea**

- ✓ **Metoda R.A.I** - ajută la consolidarea cunoștințelor cu ajutorul întrebărilor și al răspunsurilor. Printr-un joc de aruncare a mingii răspunzi la întrebările colegilor sau formulezi întrebări și-ți provoci colegii să răspundă. Cel care prinde mingea răspunde și apoi o aruncă, punând o nouă întrebare.

Elevul care nu știe să răspundă aruncă mingea celui care a pus întrebarea, iar acesta îi va da răspunsul.

Exemple de întrebări:

Ce este măsura de trei timpi?

Cât durează o pătrime?

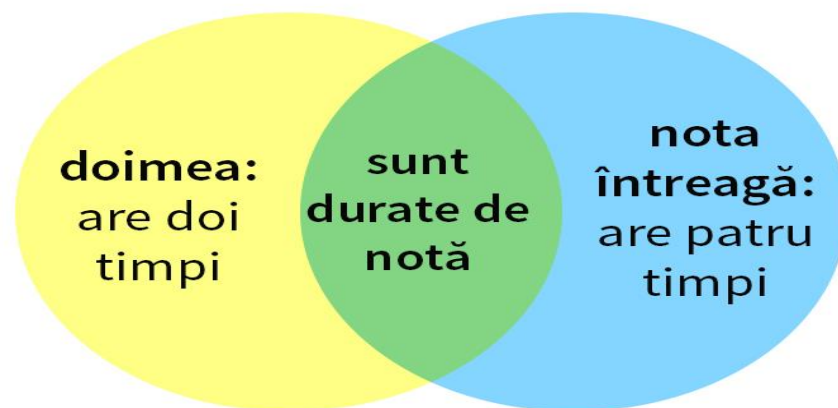
Ce este șaisprezecimea?

Cât durează o pătrime?

✓ **Diagrama Venn** –ajută la înțelegerea cu ușurință a asemănarilor și deosebirilor dintre idei, obiecte, evenimente sau teme studiate.

**Diagrama Venn
pentru doime – notă întreagă**

✓ Explozia stelară

- se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri.

Exemplu:

Observă ”problema” scrisă în mijlocul stelei, ale cărei soluții trebuie să le descoperi. Apoi formulează cât mai multe întrebări care au legătură cu aceasta.

Cuvintele care desemnează începutul întrebărilor, scrise în colțurile stelelor, vor ajuta.

-
- ✓ *Jurnalul muzical (reflexiv)*- cuprinde însemnările elevului asupra aspectelor trăite în procesul cunoașterii. Este o “excelentă strategie de evaluare pentru dezvoltarea abilităților metacognitive”

Exemplu de temă pentru
jurnalul muzical:

Audiază partea I din Mica serenadă de Wolfgang Amadeus Mozart și marchează pauzele prin bătăi ușoare în bancă. Realizează un jurnal muzical în care să notezi impresiile tale de la ora de Educație Muzicală. Notează în jurnal emoțiile artistice și impresiile pe care ți le-a lăsat muzica lui Mozart.

Concluzie

Oricare dintre metodele de evaluare (mai vechi sau mai noi, „tradiționale” sau „moderne”) trebuie să le folosim și să le promovăm în raport cu „fidelitatea” lor, adică cu gradul în care acestea reușesc să aprecieze cât mai riguros ceea ce vrem să apreciem.

Nu trebuie sa absolutizam nici o metodă de evaluare, ci sa utilizăm un ansamblu de metode, amplificându-le astfel avantajele și diminuându-le dezavantajele. Vom reuși, astfel, să diversificăm evaluarea elevilor pe tot parcursul anului școlar, implicând toate competențele.

Bibliografie:

1. Chifu, Florentina, Ștefănescu, Petre, *Educație muzicală, Manual pentru clasa a V-a*, Editura Litera, 2017
2. Cristea, Sorin, *Clasificarea metodelor de evaluare*, Tribuna învățământului, 2017
3. Munteanu, Gabriela, *Didactica Educației Muzicale*, Editura Fundației România de Măine, 2007
4. *Programa școlară pentru disciplina Educație muzicală*, anexă a OMEN nr.3393/28.02.2017
5. Radu T. Ion, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Libris, 2009
6. Toader Anca, Moraru Valentin, *Educație muzicală, Manual pentru clasa a V-a*, Editura Aramis, 2017